

Zbigniew Piskor

STRESZCZENIE

Tytuł rozprawy:

System kontroli bezpieczeństwa w transporcie lotniczym w Polsce w latach 2015–2022

W rozprawie doktorskiej pod tytułem „*System kontroli bezpieczeństwa w transporcie lotniczym w Polsce w latach 2015–2022*” przedstawiono problematykę zarządzania w systemie kontroli w lotniczym transporcie oraz działania podejmowane w celu poprawy bezpieczeństwa lotniczego. Zapewnienie bezpieczeństwa w transporcie lotniczym to racjonalność w zarządzaniu informacją, rozumiana jako wysokie kompetencje w rozwiązywaniu problemów wynikłych z powodu nieświadomości i nieodpowiedzialności.

Niniejsza dysertacja składa się z wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii i załączników.

W rozdziale pierwszym przedstawiono przedmiot oraz cel badań. Ponadto, przybliżono główny problem badawczy i problemy szczegółowe, jak również hipotezę główną i hipotezy szczegółowe. Omówione zostały także metody, techniki i narzędzia badań. W ostatniej części rozdziału metodologicznego przedstawiono próbę badawczą oraz teren badań.

W rozdziale drugim wskazano na specyfikę funkcjonowania systemu kontroli bezpieczeństwa w transporcie lotniczym. Opisano system bezpieczeństwa i jego rolę w transporcie lotniczym, a także scharakteryzowano zagrożenia systemu bezpieczeństwa z udziałem oraz bez czynnika ludzkiego, a także przedstawiono prawne aspekty systemu bezpieczeństwa w ruchu lotniczym.

W rozdziale trzecim wskazano determinanty skuteczności kontroli jako element rozwiązań systemowych. Ponadto, omówiono rolę, uprawnienia i obowiązki kierownika bezpieczeństwa w organizacji, poszczególnych działach i komórkach. Scharakteryzowano urządzenia techniczne wykorzystywane do przeprowadzania kontroli bezpieczeństwa, a także przebieg i zasady kontroli bezpieczeństwa dla pasażerów, osób niebędących pasażerami oraz

bagażu i innych elementów. W końcowej części przedstawiono istotę kontroli bezpieczeństwa na lotniskach Unii Europejskiej, w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie.

W rozdziale czwartym przedstawiono analizę bezpieczeństwa w świetle badań własnych. Zwrócono uwagę na działania i inicjatywy podejmowane w odniesieniu do zagrożeń. Przedstawiono obszar badań i charakterystykę wybranej grupy. W kolejnej części zaprezentowano ocenę osiągniętych rezultatów, a także informacje o poruszanych, ale nie rozwiązanych lub nie do końca rozstrzygniętych problemach. W końcowej części przedstawiono proponowane rozwiązania w badanym obszarze. Zakończenie dysertacji wskazuje na konkluzje oraz spostrzeżenia z badań i postawionych problemów badawczych, dokonano także weryfikacji hipotez szczegółowych.

W rozdziale piątym wskazano koncepcje zmian w funkcjonowaniu i systemie kontroli, procedurach, na lotniskach, organizacjach lotniczych.

Dzisiejsza rzeczywistość zmusza do wnikliwej analizy poziomu bezpieczeństwa systemu transportu lotniczego. Wprowadzanie innowacji technologicznych jak systemy monitorowania i analizy danych może pomóc w udoskonalaniu skuteczności systemu. Szkolenia personelu zajmującego się bezpieczeństwem lotniczego transportu w zaawansowanych procedurach kontroli pasażerów, w tym weryfikacji tożsamości i bagażu przy użyciu urządzeń jak skanery i detektory substancji niebezpiecznych, może pomóc w minimalizowaniu ryzyka przed wejściem na pokład i zapewnić większą ochronę. Personel odgrywa kluczową rolę, dlatego ważne jest, aby posiadał odpowiednie kwalifikacje i umiejętności. Filozofia zarządzania polega na połączeniu mocnych stron każdego pracownika w celu stworzenia doświadczonego i kompetentnego zespołu, ponieważ w sytuacji awaryjnej ma on niewiele czasu na reakcję i podjęcie decyzji. Poprawa przepisów dotyczących przewozu w tym ulepszanie procedur i wprowadzanie nowych narzędzi w celu zapobiegania, a w razie potrzeby szybkiego reagowania, aby zminimalizować ryzyko wypadków i incydentów. Metody i procedury komunikowania się w organizacjach lotniczych zapewniają sukces w osiąganiu celów. Postuluje się wprowadzanie wspólnych standardów bezpieczeństwa i koordynacji działań, które muszą działać w harmonii z ściśle określonymi procedurami w przypadku incydentów i zagrożeń. Prezentowane wyniki badań ujawniły ważne problemy związane z poziomem ryzyka zagrożeń. Uzyskana wiedza pozwoliła zidentyfikować poziom popełniania błędów, naruszeń w trakcie wykonywania czynności w zadaniach.